

Pardus

T. Barış Metin, A. Murat Eren, Gürer Özen

Ulusal Dağıtım Projesi
Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Enstitüsü
TÜBİTAK

21 Mart 2006

İçerik

- 1 Tarihçe
  - Neden?
  - Nasıl?
  - Geliştirici Ekip
  - Nereden Başlasak?
  - Açık Proje
- 2 Pardus Çözümleri
  - Yerel çözümler
  - PiSi
  - ÇOMAR
  - YALI
- 3 Pardus: Kim için?
  - Hedef Kitle
- 4 Ne Yapabilirim?
  - Herkese Açık

1 Tarihçe

- Neden?
- Nasıl?
- Geliştirici Ekip
- Nereden Başlasak?
- Açık Proje

2 Pardus Çözümleri

- Yerel çözümler
- PiSi
- ÇOMAR
- YALI

3 Pardus: Kim için?

- Hedef Kitle

4 Ne Yapabilirim?

- Herkese Açık
- Ne bilmek gerekiyor?

5 Son

Neden?

Ana sözleşme

Pardus, UEKAE tarafından, bilişim okur-yazarlığına sahip bilgisayar kullanıcılarının temel masaüstü ihtiyaçlarını hedefleyerek; mevcut Linux dağıtımlarının üstün taraflarını kavram, mimari ya da kod olarak kullanan; otonom sisteme evrilebilecek bir yapılandırma çerçevesi ve araçları ile kurulum, yapılandırma ve kullanım kolaylığı sağlamak üzere geliştirilen bir GNU/Linux dağıtımıdır.

Neden?

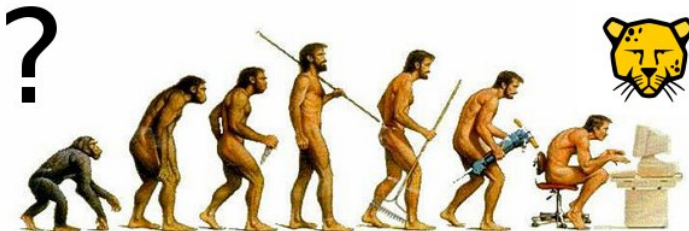
- Ulusal bağımsızlık, güvenlik ve tasarruf amacıyla, kritik uygulamaların üzerinde çalışabileceği, açık ve standart bir veri yapısını destekleyen, güvenlik izlemesine imkan verecek şekilde kaynak kodu açık olan ve finansal yük oluşturmada yaygınlaştırılabilecek bir işletim sistemi
- Türkiye'nin bilgi teknolojileri konusundaki etkinliğinin katma değerli projelere yöneltilmesi, araştırma ve geliştirme ağırlıklı yüksek teknoloji üretimi
- Bir yandan öncülü ve bir yandan da ürünü olarak yerel bilgi birikiminin, gerek teknolojik alanda ve gerekse iş süreçleri düzeyinde, sağlanması zorunluluğu
- Ülke gereklerine bağlı olarak teknolojik gelişmenin yönünü belirlemek, farklı alanların ağırlığını değiştirmek ve dolayısıyla söz konusu işletim sisteminin yol haritasına hakim olmak

Neden?

- Tam Türkçe desteğini, hem karakter yapısının Türkçe'ye uygun (UTF-8 uyumluluğu), hem de kullanıcıya görünen tüm mesaj ve belgelerin Türkçe olması yoluyla sağlaması.
- Mevcut Linux dağıtımlarından ve rakip diğer işletim sistemlerinden daha kolay kurulabilen ve kullanılabilen bir işletim sistemi olması.
- Araç temelli ve teknoloji merkezli bir tasarım yerine görev temelli ve insan merkezli bir yaklaşımla ve esnekliği ve yüksek performansı sağlayabilecek modüler bir yapıda tasarlanması.

1.0'a doğru

- **2003:** Kavramsal hazırlık. "Neden?", "Nasıl?", "Kim ile?" sorularına yanıtlar
- **2003 sonu:** "*Dağıtım yacağız*"
- **2004 ilk çeyrek:** Geliştirici ekibin toplanması
- **2004:** Teknik analiz ve alt yapının hazırlanması
- **2005 ilk çeyrek:** Pardus Çalışan CD (1 Şubat)
- **2005 sonu:** Pardus 1.0 (26 Aralık)

Geliştiriciler

- Çekirdek geliştiriciler
- Katkıcular

Geliştiriciler

- Özgür yazılım geliştiricileri
- Bilinen simalar
- Aktif destekçiler

Nereden Başlasak?

- Dağıtım "*amorf*" bir yapı
- Doğru sorunları bulmak
- Doğru çözümler üretmek
- Mevcut bilgi birikimini doğru kullanabilmek

Nereden Başlasak?

- Önce, kısa bir süre için ikiye ayrıldık
  - Harçilem Dağıtım
  - Dürtücü Teknolojiler
- Hep bir aradaydık, "*birleştirmek*" zor olmadı
- Olabildiğince çok kaynağı "*dışarıdan*" kullandık

Ortak Akli Oluşturmak

- Katkıcular ile büyüyen bir proje
- Bilgiyi dışarıya aktarmak
  - Belgeler
  - Açık tasarım
  - Kaynak kodlar her zaman erişilebilir
  - Tartışma ortamları; listeler, toplantılar, ...

Ortak Akli Oluşturmak

- Katkıcular ile büyüyen bir proje
- Bilgiyi dışarıya aktarmak
  - Belgeler
  - Açık tasarım
  - Kaynak kodlar her zaman erişilebilir
  - Tartışma ortamları; listeler, toplantılar, ...
- **Sancılı bir iş!**

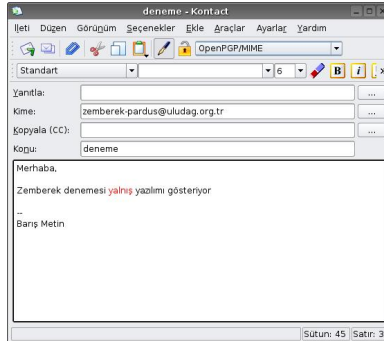
- 1 Tarihçe
  - Neden?
  - Nasıl?
  - Geliştirici Ekip
  - Nereden Başlasak?
  - Açık Proje
- 2 **Pardus Çözümleri**
  - Yerel çözümler
  - PiSi
  - ÇOMAR
  - YALI
- 3 Pardus: Kim için?
  - Hedef Kitle
- 4 Ne Yapabilirim?
  - Herkese Açık
  - Ne bilmek gerekiyor?
- 5 Son

Türkçe kullanmak istiyoruz

- Yerelleştirme çalışmaları
- Bireysel çabalar
- Sesimizi, istediğimiz kadar, duyurmak için yeterli olmamışlardı
- Sorunları buluyor ve çözüm üretiyoruz
- Çözümlerimizi herkes ile paylaşıyoruz

İmla denetimi

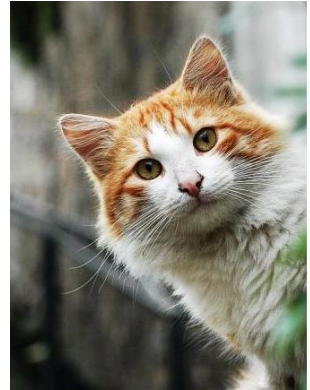
- Masaüstünde, her yerde Türkçe imla denetimi.
- Artık hayal değil ;)

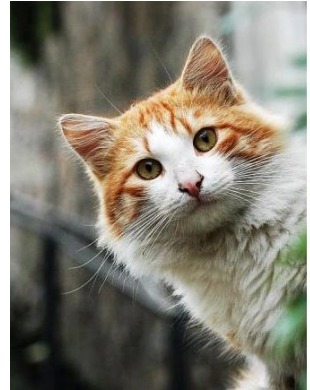
PiSi

- *Packages Installed Successfully as Intended*
- "Paket yönetimi" yeni değil
- Doğru yapılması gereken bir işi doğru yap!
- Paket yönetimi dağıtım için **çok önemli**
- Parçaları bir araya getiren sistem

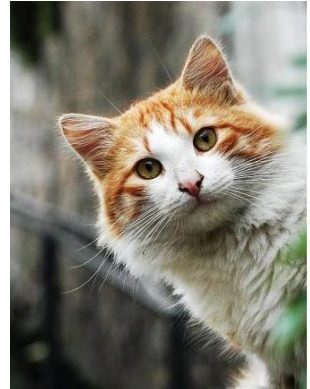
PiSi

- Daha kolay paket *yönetimi*
  - Geniş özellik kümesi, sorunsuz kurulum ve güncelleme
  - Grafikselsel, tam bir yönetim arayüzü
- Daha kolay paket *üretimi*
  - Standartlara uygun, basit paket tanımları
  - Genişletilebilir üzerine kolayca yeni uygulamalar eklenebilir bir sistem

PiSi

- Yüksek seviyeli ve düşük seviyeli paket yönetim özellikleri
- Kaynak tabanlı ve ikili paket sistemlerinin iyi huyları
- Paketler XML dosyaları ve basit python betikleri ile ifade ediliyor
- Paketler bileşen ve kategoriler ile düzenleniyor
- Python ile yazılmış
- İkili paketler PKZIP arşivleri
- Hızlı

ÇOMAR

- Yeni bir yaklaşım
- *Herkes onu arıyor!*
- Sorunun doğru tarifi → Doğru çözüm

ÇOMAR

- Yapılandırma arayüzleri görev tabanlı olmalı
- Gündelik işler için komut satırı gerekmemeli
- *Herkes belge okumuyor*
- Bilgisayar kendi işini kendi yapmalı
- Uygulamalar bir arada çalışabilmeli

ÇOMAR

- Şu anda neler yapabiliyor
  - Basit ve hızlı, profil tabanlı ağ yapılandırması
  - Otomatik grafik arayüz yapılandırması
  - Açılış sistemi; **hızlı**, kolay
- Önümüzdekiler
  - Kullanıcı yönetimi
  - Yazılım kurulum ve güncelleme (PiSi ile birlikte)
  - Sunucu yönetimi
  - Uzaktan yönetim

YALI

- Genel geçer bir çözüm
- Zorunluluk
- İyileştirmeler olabilir
- *Herkes için kolay ve hızlı bir kurulum deneyimi*

- 1 Tarihçe
  - Neden?
  - Nasıl?
  - Geliştirici Ekip
  - Nereden Başlasak?
  - Açık Proje
- 2 Pardus Çözümleri
  - Yerel çözümler
  - PiSi
  - ÇOMAR
  - YALI
- 3 **Pardus: Kim için?**
  - **Hedef Kitle**
- 4 Ne Yapabilirim?
  - Herkese Açık
  - Ne bilmek gerekiyor?
- 5 Son

Hedef Kitle

Ana Sözleşme'den...

.... bilişim okur-yazarlığına sahip bilgisayar kullanıcılarının temel masaüstü ihtiyaçlarını hedefleyerek ...

Hedef Kitle

- Aslında herkes için...
  - Yeni bilgisayar kullanıcıları
  - Mevcut Windows kullanıcıları
  - Bir şekilde Linux ile tanışmış, fakat tatmin olmamış olanlar
  - Linux uzmanları, geliştiriciler
  - ISV'ler

- 1 Tarihçe
  - Neden?
  - Nasıl?
  - Geliştirici Ekip
  - Nereden Başlasak?
  - Açık Proje
- 2 Pardus Çözümleri
  - Yerel çözümler
  - PiSi
  - ÇOMAR
  - YALI
- 3 Pardus: Kim için?
  - Hedef Kitle
- 4 **Ne Yapabilirim?**
  - **Herkese Açık**
  - **Ne bilmek gerekiyor?**
- 5 Son

Herkese Açık

- Pardus açık bir proje
- Gerçekten **açık**
  - Tasarım belgeleri
  - Kaynak kodlar
  - Hata takip sistemi
  - Tartışma listeleri
  - ...
- Herkes destek olabilir!

Ne bilmek gerekiyor?

Ne yapmak istiyorsunuz?

Ne yapmak istediğinize bağlı olarak, bilmeniz gerekenler değişiyor.

Pardus'u Tanıtmak istiyorum

- Pardus'un hedeflerini ve tarihçesini öğren
- Pardus projelerini öğren, bilgi sahibi ol
- Daha önceki tanıtım sunumlarına göz at
- Pardus Gönüllüsü Programı'na başvur

Pardus'u test etmek istiyorum

- Hata takip sistemine üye ol ve kullanmayı öğren
- Yayınlanan test sürümlerinden haberdar olmak için tartışma listelerini takip et
- Pardus test paket deposunu kullan, hataları bildir

Yerelleştirme çalışmalarına destek olmak istiyorum

- Yerelleştirme gruplarına katıl
- Pardus "Türkçe" listesine üye ol
- Test ederek sistemdeki yerelleştirme sorunlarını bul, raporla/düzeltil

Paket geliştirmek istiyorum

- PiSi'nin kullandığı teknolojileri öğren; Python, XML
- PiSi mimari belgesini oku
- Merhaba PiSi belgesini oku
- Action API belgesine göz at
- Subversion kullanmayı öğren
- Depodaki paket örneklerine göz at
- Pardus "paketler" listesine üye ol
- Depo politikası belgesini oku

Pardus projelerini/teknolojilerini geliştirmek istiyorum

- Yeni geliştirici belgesini oku
- Hata takip sistemini kullanmayı öğren
- Subversion kullanmayı öğren
- "uludag-commits" ve "paketler-commits" listelerine üye ol
- Dışına göre bir proje bulmak için projeleri incele
- "kalite" listesine üye ol
- Destek bekleyen projeleri ara, sor
- Açık hatalardan başla

Projemi Pardus'a eklemek istiyorum

- Tartışma listelerine üye ol
- Projeni tanıt ve nasıl faydalı olabileceğini anlat
- Hem kullanıcıları hem de geliştiricileri ikna et

Sorular, Öneriler, Sohbet

İLETİŞİM

- E-Posta: bilgi@pardus.org.tr
- Web: <http://www.pardus.org.tr>